

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.A large red and black tractor with a yellow front loader is working in a field. The tractor is positioned on a dirt path, and the loader is dumping a load of dark soil. The background shows a field with rows of soil and some green vegetation.

Frågor inskickade till Neova med svar
från Rita Larsson, Projektledare Neova

Neova

Vi hör från regeringar etc. att torv inte är framtiden och skall fhasas ut. Vi har även fått från bl.a. handelsträdgårdar vi pratat med att branschen håller på att ställa om till torvfritt, hur ser ni på er framtid? Vad har ni för återställningsplan för Grimsås Mosse och vad händer om ni går i konkurs?

- Behovet av torv är stort inom en mängd olika användningsområden. Energimyndigheten har utrett behovet av beredskapsbränslen och i en rapport som nu ligger hos regeringen, rekommenderar man torv och rundved som lämpliga bränsleråvaror, även att säkra livsmedelsproduktionen i Sverige står högt upp både nationellt men också internationellt där inhemska råvaror ska prioriteras.

- Under en längre tid har man tittat på ersättningsmaterial till torven inom odling, men det finns ännu idag inte material av tillräckligt god kvalitet eller i de volymer som krävs för att ersätta torven helt.

- En efterbehandlingsplan finns alltid upprättad i samråd med myndigheter samt måste verksamhetsutövaren avsätta medel genom garanti som fastställs av myndigheten för att beakta om verksamhetsutövaren skulle bli insolvent eller att lagstiftning förändras över tid då produktion pågår. Garantin ska gälla innan tillståndet får tas i anspråk. Detta gäller även för Grimsås.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

NEOVA

Vad ser ni för vinning/fördelar för Grimsås och Tranemo Kommun att ha en torvtäkt mitt i samhället.

- Torvtäkten ligger inte ”mitt i samhället”. Grimsås samhälle byggdes delvis upp kring Grimsås Torv ABs industriverksamhet som använde mossen för sin produktion och var den första större industrin i Grimsås. På sikt kommer denna yta att efterbehandlas till ny våtmark med förslagsvis öppna vattenspeglar och häckningsholmar för att öka den biologiska mångfalden och stoppa växthusgasutsläppen från området. Detta kommer att gagna människor såväl arter som kan etablera sig inom området.

Neova

Hur ser er riskanalys ut för Grimsås samhälle/vad ser ni för risker och vad har ni för åtgärder och beredskap?

- Detta är utrett i MKB samt Teknisk beskrivning i ansökan.
Försiktighetsåtgärder är anvisade av myndighet i samband med att beslut togs.

Neova

Vad är anledningen till att Naturvärdesinventeringen gjordes i slutet av oktober och att fokus lagts på mossens kantzoner?

- Myndigheter har godkänt NV-inventeringen och ansåg att den var tillräcklig för det aktuella området. Eftersom objektet är så kraftigt påverkat sedan tidigare täktverksamhet samt att det finns störande verksamheter i direkt anslutning till området, såsom stor industriverksamhet i direkt anslutning samt järnväg, så har man ansett att de ev högre naturvärden kan återfinnas i kantzoner.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Kan ni kortfattat förklara hur er process går till, tror det är många som inte vet hur det fungerar.

- Just nu pågår en iordningställande fas där markytan förbereds för kommande produktion, dvs borttagning av stubbar och ytvegetation samt uppförande av nödvändiga diken och dammar, till detta hör också färdigställande av nödvändiga vägar och upplagsplats såväl uppställningsplats. Vi räknar med att kunna påbörja produktion av vissa delar inom ett år. Mer detaljerad beskrivning finns på Neovas hemsida "så här skördar Neova torv" samt också väl beskrivet kring efterbehandling av avslutade torvtäcker www.neova.se

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Kan ni garantera att min dotter som kommer ägna hela sin skolgång i Grimsås, leka på skolgården och bada i polen under tiden ni bryter torv endast några hundra meter från inte på något sätt kommer bli negativt påverkad av torvbrytningen?

- Risker har redan utretts i samband med samråd och ansökan där inga risker för människors hälsa eller miljön har kunnat tydliggöras.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.A large background image showing a tractor with a yellow front loader working on a field of dark, peaty soil. The tractor is positioned in the lower half of the frame, and the soil is being moved or processed. The background shows rows of similar soil mounds stretching into the distance.

Vilka risker ser ni själva med torvbrytning nära samhället, kan man få ta del av er riskanalys?

- Som nämnts ovan är ev risker redan utredda i ansökningsprocessen.

Neova

Jag har hört om ställen där sjöar blivit negativt påverkade av torvbrytningen, bland annat Vemhån i Härjedalen där övergödning och uppgrundning av sjön har gjort att bl.a. fiskarter försvunnit, vad har ni för åtgärder så det inte skall hända i Spångasjön, Kroksjön och Nissan där vattnet från Grimsåsbäcken mynnar ut?

The logo for Neova, consisting of the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font, centered within a dark teal rectangular background.

- Vi har ett godkänt kontrollprogram som ska följas av verksamhetsutövaren, vilket redan görs. Tidigare utredningar på andra platser visar på att ingen negativ påverkan har skett från torvtäktsverksamheterna i omkringliggande recipienter. De största orsakerna till negativ inverkan på vattendrag, sjöar etc har visat sig komma från andra verksamheter såsom aktivt skogsbruk och lantbruksverksamhet.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.A background image showing a red tractor with a yellow front loader working on a bog. The tractor is positioned on a raised track of dark peat soil, with more peat tracks visible in the background. The surrounding area is covered in green vegetation.

Det står i avtalet att ni inte skall bryta torv när vinden ligger mot samhället, men vinden kommer oftast in över samhället från mossen, hur ofta räknar ni med att kunna bryta/behöver avbryta pga vinden?

- Det stämmer att försiktighetsåtgärder har vidtagits såsom vid risk för damning begränsas produktionen. Hur produktion ska ske bedöms dagligen, oavsett väderlek där kraftiga vindar också tas med i bedömningen.

Neova

NEOVA

Hur vet jag som gillar att ströva i skogen och plocka bär och svamp var jag får vara och inte runt mossen?

- Gränsen för tillståndsområdet finns utmärkt i terrängen runt vårt område.

Neova

Hur säkerställer ni att ert industriområde inte blir en lekplats för nyfikna barn?

- Skyltar kommer att finnas tillgängliga i anslutning till området, vid vägar/stigar in till området, som upplyser om faran och beträdelse förbjudet.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Hur lång tid tar det tills att mossen är återställd? Hur och vad gör ni för att återställa mossen?

- Normalt tar det 1-2 år att efterbehandla en avslutad torvtäkt enligt gällande efterbehandlingsplan. Efterbehandlingen ska godkännas av myndighet innan marken återlämnas till markägarna.

Neova

Vi har förstått att det kommer bli väldigt många lastbilstransporter från mossen som ni lovat inte kommer gå genom Grimsås samhälle men däremot genom Nittorp, hur många transporter räknar ni med att det blir per år och vilken väg/vart skall de?

- Ca 500 transporter/år. Leveranserna kommer att gå till olika mottagare.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.A background image showing a red tractor with a yellow front loader in a field. The field has rows of dark, rich soil, possibly from a recent fire or heavy machinery work. There is some green vegetation in the foreground and background.

Man hör emellanåt att det brinner i torvmossar, hur ser ni på brandrisken runt er verksamhet och vilka skyddsåtgärder har ni för att säkerställa att det inte börjar brinna och sprider sig?

- Vi har god brandberedskap inom tälkten och genom den framtagna brandskyddsplan som också kommunicerats med myndigheter.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.A photograph of a blue tractor with a yellow front loader working in a bog. The tractor is positioned in the lower-left foreground, and the loader is dumping a load of dark, peaty soil. The background shows a series of terraced ridges of peat soil, with some green vegetation growing between them. The overall scene is a construction or maintenance site in a peatland area.

Bäcken som rinner genom mossen mynnar ut i Spångasjön där vårt dricksvatten tas, hur kommer er verksamhet att påverka vårt dricksvatten?

- Bedömning är att verksamheten inte påverkar Ert dricksvatten.

Neova

Vart vänder vi oss om torvbrytningen påbörjats och vi har frågor?

- Vid framtida eventuella frågor kring produktion kan kontakt tas via vårt huvudkontor; 0650-54 74 00 eller frågor via mail: info@neova.se

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Vilka tider och dagar kommer er verksamhet att pågå?

- Normalt samtliga dagar mellan kl 07.00-22.00

Neova

Hur djupt kommer ni bryta på Grimsås mosse/hur djupt kommer hålen bli?

- Normalt sett bör så mycket torv som möjligt tas bort. Efterbehandlingsåtgärder blir oftast absolut bäst om det är begränsat med torv kvar, även risken för fortsatta klimatgasavgångar minskar med en effektiv efterbehandling.

Neova

Hur ser ni på er verksamhets klimatpåverkan?

NEOVA

- Torvtäktsverksamhet bedrivs idag endast på ca 12 500 hektar av de totala arealer mossmarker i Sverige med ett torvdjup på minst 30 cm (drygt 6 miljoner hektar), av dessa totala ytor är drygt 2 miljoner hektar påverkat av tidigare dikningar för skogsproduktion, jordbruk, torvproduktion m m. Torvbruket idag på dessa dikade ytor sker endast på 0,5%, på resterande utdikade torvmarker motsvarande 99,5% sker det idag annan verksamhet på såsom exempelvis skogsbruk och jordbruk.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Skulle ni kunna tänka er att komma ut på ett separat möte bara med er som presentatörer så vi får möjlighet att ställa fler frågor och få en dialog?

Ett informationsmöte med några representanter från samhällsföreningen har vi redan funderat över att hålla i anslutning till eller på Grimsås mosse. Dock ska/bör inte representanter från Återställ Våtmarker delta. Frågor och dialog kommer endast att ske med berörda från samhällsföreningen.

Neova

Om inte ett stenkast från Nexans, Grimsborg och Grimsåsbassängen med småbyarna runt om mossen är mitt i samhället så förstår vi inte vad ”mitt i samhället är”. Enligt Länsstyrelsen finns det ingen annan mossen där det bryts torv som ligger så nära ett samhälle och en industri. De säger att detta är ett ”unik fall”. När det finns Så mycket oro och negativt mot torvbrytningen här, varför kan ni inte lyssna på det och backa från torvbrytningen här, det finns ju så stora risker att det ställer till problem även för er?

En riskbedömning är redan gjord i och med ansökan där myndigheter såväl regering har ansett dessa vara tillräckliga. Neova har dessutom senare vidtagit ytterligare försiktighetsåtgärder genom bland annat förändrad produktionsmetod på delyta för att tillmötesgå den oro som föreligger, som också myndigheter har godkänt.

Vi förstår att det finns en oro kring en ”ny” verksamhet i Ert närområde, men berörd yta är ansett som lämplig att täkta. Det är mycket svårt att få tillstånd till att öppna nya områden vilket har varit fallet under många år. Varje tilldelat beslut är av otrolig vikt för att kunna tillmötesgå det behov som idag föreligger och som också kommer att öka under kommande år. Grimsås har råvaran som är lämplig och efterfrågad.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font, centered within a dark teal rectangular background.

Vi är fullt medvetna om att torvbrytning är en del av Grimsås historia och det är just historia vi vill att torvbrytning skall vara för Grimsås, hade ni varit med på mötet ni var inbjudna till hade ni fått veta mer om vår historia och hur den förra markägaren gjort allt han kunnat för att det aldrig skulle bli torvbrytning på hans mark igen. Den gamla torvbrytning gjordes för hand, sysselsatte boende i Grimsås och mossen har till stor del återhämtat sig och blivit en plats att njuta av för många, en träningsplats för fotbollslaget och ett vackert naturområde. Förstår ni hur mycket detta påverkar oss i Grimsås?

Vi förstår att förändringar kan skapa oro, men området kommer att bidra till att Sverige kan klara sin framtida livsmedelsproduktion men också att säkra energiförsörjning samt bistå i bristsituationer av andra bränslen. Beredskap står väldigt högt upp på regeringens agenda där dessa angivna användningsområden är i praktiken livsnödvändiga.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Du skriver att mossen (för oss är det inget objekt utan vår fina mosse) ”är så kraftigt påverkat sedan tidigare täktverksamhet” har du varit ute på mossen innan ni påbörjade er verksamhet? Vad menas med ”rejält påverkad”? Vi förstår inte hur den kan klassas som rejält påverkad när man ser hur den sett ut, t.ex. dessa bilder...

<https://www.grimsas.com/wp-content/uploads/2024/08/Bildspel-torvbrytning.pdf>

Den är kraftigt påverkad sedan tidigare dränering samt torvproduktion och dessa diken har och kommer att fortsätta ha en dränerande funktion. Detta medför att begreppet ”kraftigt/rejält påverkad” anges. Att området är så kraftigt påverkat medför att koldioxidläckaget är stort över i princip hela området. Att täkta bort torven och göra råvaran tillgänglig för samhällsviktiga funktioner samtidigt som området kommer att efterbehandlas och stoppa läckaget snabbare jämfört med om område får fortsätta läcka växthusgaser är viktiga aspekter både ur ett miljö- såväl samhällsperspektiv.

Neova

Varför säger ni att ni ”skördar” torv, är inte det en finsköning som gjorts på senare tid för att försköna er verksamhet man säger ju inte att man skördar ex. Koppar eller guld i marken?

Koppar och guld omfattas av minerallagstiftningen medan torven, som ska produceras på aktuell mosse går in under en egen lagstiftning, Torvlagen eller lagen om vissa torvfyndigheter. Koppar och guld, som anges ovan, är mineraler medan torven kan ses som en jordart. Vi producerar materialet och efter att det uppnått rätt kvalitet, skördar man materialet från området för att lagras.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Tyvärr har er närvaro och vi samhällsbors lugna meningsskiljaktigheter dragit med sig våld och stölder till vårt normalt sett lugna område, bland annat har banderoller med ett fredligt budskap "Förbjud torvbrytning" rivits sönder och stulits och skyltar vandaliserats även om det inte är ni direkt så är det uppenbart att det är sympatisörer till er, hur ställer ni er till det och vad gör ni åt att ni framställs som skurkarna i området och bidrar till beteende som detta?

Synen på vad och vem som begår brott och således ska benämnas skurkar i detta sammanhang, kan diskuteras. Grova skadegörelser, olaga intrång, stölder m m har andra aktörer i huvudsak stått för med bistånd från lokala aktörer. Detta har skapat stora onödiga kostnader för samhället i och med polisens närvaro m m.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Ni nämner i era svar att riskerna är utredda i ansökningsprocessen, kan ni förklara för oss som inte läst ansökan vilka risker ni ser och vilka åtgärderna ni gjort?

Man har bedömt riskerna för bl a damning, bränder i MKBn är det också utrett risker för människors hälsa och miljön. Myndigheter har ansett att de åtgärder som verksamhetsutövaren utför för att minska påverkan är tillräckliga.

Neova

The logo consists of the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font, centered within a dark teal rectangular background.

Ni skriver att leveranserna kommer gå till olika mottagare, hur säkerställer ni att de som skall öster och söder ut inte går via Grimsås som är närmaste vägen?

I och med medgivet tillstånd är detta utrett och transportörerna är och kommer att informeras om gällande villkor.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Ni säger att ni kommer ta bort all torv i mossen, hur långt ner finns det torv i mossen/hur djupa hål kommer det bli?

Grimsås mosse har varierade djup inom olika delar, men ska man titta på ett medeldjup för området ligger det på ca 3,5 meter. Området kommer att efterbehandlas då produktionen avslutats, några "djupa hål" som kommer ligga i dagern, kommer inte att efterlämnas.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Hur länge räknar ni med att bryta torv på Grimsås mosse, hur lång tid tar det att tömma mossen på torv?

Verksamhetsutövaren räknar med att kunna producera så mycket råvara som möjligt och därmed minska mängden torv som kan fortsätta läcka växthusgaser.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Ni säger att samhället och Nexans inte skall påverkas av damm från er verksamhet men i Naturvårdsverkets rapport "Torvutvinningens och torvanvändningens klimat- och miljöpåverkan" som gjorts på begäran av regeringen 2016 så står det bland annat "Påverkan av torvutvinning på omgivande luft kan vara betydande lokalt (upp till några hundra meter) från själva täktverksamheten och i närheten av aktiviteter som hanterar torv, då framförallt ifråga om förhöjda halter av partiklar i storlek 1-100 um." Menar ni att dessa partiklar inte skulle vara skadliga för barnen som leker på skolgården i närheten, astmatiker och alla oss andra?

<https://www.regeringen.se/contentassets/a3bc8d000fb141eb8b357b5a29cac06e/naturvardsverkets-redovisning-av-torvutvinningens-och-torvanvandningens-klimat--och-miljopaverkan.pdf>

Den erfarenhet och bedömning som finns relaterar inte till några hälsovådliga problem.

Neova

The logo for Neova, consisting of the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font, centered within a dark teal rectangular background.

I samma rapport beskrivs även ”En av de tydligaste effekterna av torvutvinning är ökad erosion och nedströms belastning av suspenderat material...” och ”Torvutvinning kan påverka förekomstformen och mobilisering av metaller genom förändringar i pH, redox och koncentrationen av organiskt material. Kraftiga sänkningar i pH på sulfidrik mark har visat sig leda till ökade metallkoncentrationer och i värsta fall fiskdöd.” Menar ni att de har fel?

Utifrån ev risker finns kontrollprogram framtaget där tillsynsmyndigheten har möjlighet att reagera vid avvikelser.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.A background image showing a red tractor with a yellow front loader in a field of dark, rich soil. The tractor is positioned in the lower half of the frame, and the soil appears to be freshly tilled or piled up. The overall scene is outdoors with some green vegetation visible in the background.

Vi upplever att vinden oftast kommer från mossens håll. Om vi får negativ påverkan i samhället pga damm. T.ex reningsverk i poolen, smutsiga hus som leder till ökad underhållskostnader. Vem står för det isf?

Negativ påverkan inom samhället har utretts och myndigheter har i och med godkännandet av tillståndet, bedömt att risker ej föreligger.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.A background image showing a construction site with a red tractor and a yellow excavator working on a dirt embankment. The image is semi-transparent, allowing text to be overlaid.

Hur är det med kameraövervakning? Har Neova/Källhult något tillstånd för kameraövervakning. På "stryppfilmen" syns det en åtelkamera men jag har inte sett några skyltar om kameror.

Ev kameraövervakning har placerats inom tillståndsgivet område där skyltning angav att området var kameraövervakat och området är inte tillgängligt för allmänheten.

Neova

Hur har man resonerat beträffande transporter? 100 hektar = 1 000 000 m². Sedan ska de ner 4-6 m. Det innebär 4 000 000-6 000 000 m³. Vet inte hur många kubik varje lastbil får med sig men det innebär givetvis enorma mängder körningar mellan Grimsås och en av hamnarna i Halland, Sedan sjötransport till Nederländerna och där förbränning. Det är alltså inte bara frigörandet av CO2 direkt på våran mosse som påverkar klimatet negativt. Transporterna och slutanvändningen är givetvis inte heller positiva för miljön.

Vi kommenterar inte enskilda kunders behov då detta är irrelevant i sammanhanget. Vi följer gällande tillstånd rörande produktionsvolym och de lagar och regler som följer i samband med ev export.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font, centered within a dark teal rectangular background.A background image showing a red tractor with a yellow front loader working on a bog. The tractor is positioned on a raised earthen bank, and the surrounding area is a mix of dark, peaty soil and green vegetation. The image is slightly faded to allow text to be overlaid.

Något man hör från alla håll där det redan bedrivs torvbrytning är bl. a. hur mycket det dammar. Damm som tar sig långa sträckor. Att tro att en liten säkerhetszon runt mossen och att gräva istället för att fräsa på Nexans mark skulle lösa det problemet verkar orealistiskt. Ungefär som att ha "en kissfri del i poolen". Hur ställer ni er till det?

Det har bedömts och godkänts av myndigheter att vidtagna åtgärder för verksamheten är tillräckliga.

Neova

The logo for Neova, featuring the word "NEOVA" in white, uppercase, sans-serif font on a dark teal rectangular background.

Vi i samhället fått negativa besked från regeringen vilket ni säkert gläds över utan att bry er om oss boende men ärendet ligger även hos mark och miljödomstolen, varför fortsätter ni ert arbete istället för att avvakta beslut? För oss signalerar det att ni vill passa på att förstöra så mycket ni kan när ni har chansen. Är inte det väldigt oetiskt?

Regeringen har fattat sitt beslut utifrån lagstiftning vilket medger verksamhetsutövaren rätt att tillträda området och utföra de åtgärder som krävs för verksamheten.

Neova

Det låter som att Återställ våtmarker inte kommer ge upp kampen, är det verkligen så viktigt med torven på Grimsås mosse att det är värt för er att fortsätta kämpa för att förstöra just vår mosse?

Vi bedriver en laglig tillståndsgiven verksamhet som är viktig ur ett samhällsperspektiv.

